



Difi

Direktoratet for
forvaltning og ikt

Hvordan kan miljøkriterier vektlegges for beslutninger innen offentlige anskaffelser

—

Ellen Ramsnes
Årsmøte EPD-Norge
24.04.19
era@difi.no



Loa § 5 - samfunnshensyn

Plikt på virksomhetsnivå til å innrette sin anskaffelsespraksis slik at den

- **bidrar** til å redusere skadelig miljøpåvirkning og
- **fremmer** klimavennlige løsninger der dette er relevant

Oppdragsgiver

- **kan** stille egnede krav og kriterier knyttet til ulike trinn i anskaffelsesprosessen på en måte som fremmer hensyn til miljø, innovasjon.....
 - forutsatt at kravene og kriteriene har **tilknytning til leveransen**



Mål: redusere miljøbelastningen og fremme klimavennlige løsninger

Regjeringsplattformen:

- offentlige innkjøp skal bidra til innovasjon og miljøvennlige løsninger
- Videreføre 30 prosent miljøvekting ved offentlige innkjøp der det er relevant, eller benytte konkrete miljø- og utslippskrav der det er bedre egnet.

I kommunenes klima- og energiplaner

- Unngå produkt som inneholder miljøgifter
- Mål om å redusere klimagassutslipp fra anskaffelser

Miljødokumentasjon (og EPD) som verktøy for å oppnå dette

Hvordan vektlegge miljø

Skal miljø alltid vektes med minimum 30%?

- Nei, anskaffelsesfaglig vurdering

Bidrar krav til bedre måloppnåelse enn å bruke tildelingskriterier?

Premiere for ekstra måloppnåelse?

- Bonus-/malusordninger



ENVIRONMENTAL PRODUCT DECLARATION

in accordance with ISO 14025, ISO 21930 and EN 15804

Eier av deklarasjonen:	EBA
Programoperatør:	Næringslivets Stiftelse for Miljødeklarasjoner
Utgiver:	Næringslivets Stiftelse for Miljødeklarasjoner
Deklarasjonsnummer:	NEPD-1489-456-NO
Publiseringssnummer:	NEPD-1489-456-NO
ECO Platform registreringsnummer:	-
Godkjent dato:	14.09.2017
Gyldig til:	14.09.2022

Ag 16. Asfalt (bærelag)

Før du stiller krav om miljødokumentasjon i anskaffelser

- Finnes det miljødokumentasjon for det behovet som skal dekkes?
- Et det tilstrekkelig antall leverandører som har miljødokumentasjon på produktene sine til å sikre konkurranse?
- Får jeg det produktet / materialet som best dekker behovet? Utelater jeg gode miljøvennlige ytelser?
- Bør jeg heller bruke andre merkekrav?



Difi

Direktoratet for
forvaltning og ikt

Difis veiledning

—



Veileder for bruk av EPD i byggeprosessen

Hva skal du kjøpe?

Anskaffelsesprosessen

Avtaler og regelverk

Innkjøpsledelse

Samfunnsansvar

Heim > Samfunnsansvar > Klima og miljø i offentlige anskaffingar →

Klima og miljø

God anskaffelsespraksis og egnede rutiner for å ivareta klima og miljø

Miljøbelastning ved offentlige anskaffelser

Sosialt ansvar

Universell utforming

Arbeidslivskriminalitet

Sirkulære anskaffelser*

Klima og miljø i offentlige anskaffingar

Difi gir deg råd om korleis du kan få til klima- og miljøvenlege anskaffingar i praksis. Her finn du rettleiing, eksempel og nyheiter.



Miljøkrav og miljødokumentasjon

Råd og sjekklister når du skal stille krav til miljø.

Miljøkrav og miljødokumentasjon - veileder

Kilde: Difi

Hvordan miljømerker, EPDer, miljøsertifiseringer, attester med mer kan brukes for å oppfylle miljøkrav og -kriterier samtidig som behovet ditt dekkes.

Kjelde: Difi

Ein EPD (Environmental Product Declaration) er ein miljødeklarasjon som beskriv målte miljødata til eit material eller produkt gjennom heile livssyklusen.



Et verktøy for bærekraftige anskaffelser



Still krav til miljø i anskaffelsene

Velkommen til Kriterieveiviseren. Her finner du formuleringer til krav og kriterier for miljø og sosialt ansvar, og dokumentasjon av kravene, som kan stilles i en anskaffelsesprosess.

Krav- og kriteriesettene er utarbeidet sammen med ekspertgrupper på ulike produktområder. Ved å klikke deg gjennom fem trinn kan du enkelt tilpasse dine spesifikasjoner og laste ned kravene du ønsker å bruke i anskaffelsen.

Velg produktområde

[Avfallsinnsamling](#)[Mat og drikke](#)[Bygg, anlegg og eiendom](#)[Transport](#)

Miljøkrav til materialer i anskaffelser av bygg

- Prosjektering
- Totalentreprise

Dokumenteres med EPD eller tilsvarende miljødeklarasjon type III iht. ISO 14025

Materialer og produkter	Dokumentasjon og oversikt over klimagassutslippskrav der det er satt (for råvare til fabrikkport, A1-A3 iht EN15804)
Betong B30	EPD eller tilsvarende miljødeklarasjoner type III. Makskrav 200 kg CO ₂ -ekv/m ³ betong.
Betong B35	EPD eller tilsvarende miljødeklarasjoner type III. Makskrav 230 kg CO ₂ -ekv/m ³ betong.
Betong B45	EPD eller tilsvarende miljødeklarasjoner type III. Makskrav 240 kg CO ₂ -ekv/m ³ betong.
Prefabrikkerte betongelementer (slakkarmert og forspent)	EPD eller tilsvarende miljødeklarasjoner type III. Makskrav 190 kg CO ₂ -ekv/tonn slakkarmert element Makskrav 250 kg CO ₂ -ekv/tonn forspent element/bjelke
Konstruksjonsstål: valsede profiler (bla. H, I, L, U, T profiler)	EPD eller tilsvarende miljødeklarasjoner type III. Skal bestå av minst 80 % resirkulert stål
Konstruksjonsstål: hulprofiler	EPD eller tilsvarende miljødeklarasjoner type III. Skal bestå av minst 20 % resirkulert stål
Armeringsstål	EPD eller tilsvarende miljødeklarasjoner type III. Makskrav 0,6 kg CO ₂ -ekv/kg armeringsstål.
Vinduer	EPD eller tilsvarende miljødeklarasjoner type III. Makskrav 160 kg CO ₂ -ekv/vindu (mål: 1,23 m x 1,48 m, 60 år).
Alle innvendige bygningsplater	EPD eller tilsvarende miljødeklarasjoner type III. Makskrav 3,0 kg CO ₂ -ekv/m ² plate.
Isolasjon: Mineralull i stenderverk og bjelkelag	EPD eller tilsvarende miljødeklarasjoner type III. Makskrav 1,5 kg CO ₂ -ekv/m ² isolasjon med R=1
Isolasjon: EPS	EPD eller tilsvarende miljødeklarasjoner type III. Makskrav 2,5 kg CO ₂ -ekv/m ² isolasjon med R=1

Klimagass- beregninger

Ambisjonsnivå 1: basis

I prosjektgjennomføringen skal det etableres klimagassregnskap med alternative materialer/elementer for følgende bygningsdeler:

- bæresystem
- yttervegger
- dekker

Klimagassberegningene skal brukes til å velge de mest klimavennlige alternativene.

Beregningene skal utføres for hele livssyklusen til alternativene, fra vugge til grav (modul A1-C4), i henhold til NS 3720 - Metode for klimagassberegninger for bygninger.

Miljødokumentasjon i anleggsanskaffelser

Difi arbeider med å utvikle miljøkriterier for anlegg

Aktuelt med krav om miljødokumentasjon til:

- Asfalt
- Betong
- Eksplosiver
- Isolasjon
- Rør
- Stein / pukk
- Stål
- Mer?



Klimagassberegninger ved prosjektering av veg / anlegg

Hva kreves framover?

- Inkludere transport til byggeplass (A4)?
 - Prosjektspesifikke EPD-er
- Krav til digitale løsninger for produktdokumentasjon?
- Økt bruk av klimagassregnskap
 - økt behov for miljødokumentasjon
- Sirkulær økonomi
 - informasjon om muligheter for ombruk
 - produktinnhold og vilkår for ombruk
 - produkt med [x] andel resirkulert materiale?
 - tilrettelegge for ombruk?